

BİLGENER BLOG

24 Mayıs 2025

Hazır Beton Alımlarında KDV Tevkifatına Dikkat!

Katma Değer Vergisi Kanununa göre KDV'nin mükellefi vergiye tabi işlemleri yapanlardır. Yani mal veya hizmetleri sunan kişiler işleme ilişkin KDV'yi vergi dairesine beyan eder ve öder.

Mal veya hizmeti sunanlar KDV mükellefi olmakla birlikte bazı işlemlerde alıcı taraf işleme ilişkin KDV'yi vergi dairesine bayan edip ödemekten sorumlu tutulabiliyor. KDV'de sorumluluk uygulaması olarak tanımlanan bu uygulama, işleme ait KDV'nin alıcı tarafından satıcıya değil Devlete ödenmesini içeriyor.

Sorumluluk uygulamasının temel gayesi vergi alacağını emniyet altına almak. Zira zaman zaman satıcı tarafın Türkiye'de mükellefiyetinin olmamasından yahut belli alan ve sektörlerde yoğunlaşan vergi kayıp ve kaçakları vergi güvenlik uygulamalarını gerektirebiliyor.

Tevkifat Hangi İşlemlerde Var?

Tevkifata ilişkin düzenleme yapma yetkisi KDV Kanunuyla Hazine ve Maliye Bakanlığına verilmiş durumda. Bu yetkiye istinaden bazı mal veya hizmetlerde tam veya kısmi tevkifat uygulanıyor. Tam tevkifat KDV'nin tamamının, kısmi tevkifat ise belirlenen oranı kadarlık kısmının kesilmesi ve ödenmesi demek. Tam tevkifat çoğunlukla satıcının yurtdışında mukim olması yahut Türkiye'de KDV mükellefiyetinin bulunmaması durumlarında gündeme geliyor. Kısmi tevkifat ise Bakanlık tarafından belirlenen mal veya hizmetler için geçerli.

Kısmi tevkifat uygulanacak **hizmetler** aşağıda yer alıyor:

- Yapım İşleri ile Bu İşlerle Birlikte İfa Edilen Mühendislik-Mimarlık ve Etüt-Proje Hizmetleri Etüt, Plan-Proje, Danışmanlık, Denetim ve Benzeri Hizmetler
- Makine, Teçhizat, Demirbaş ve Taşıtlara Ait Tadil, Bakım ve Onarım Hizmetleri
- Yemek Servis ve Organizasyon Hizmetleri
- İşgücü Temin Hizmetleri
- Yapı Denetim Hizmetleri
- Fason Olarak Yaptırılan Tekstil ve Konfeksiyon İşleri, Çanta ve Ayakkabı Dikim İşleri ve Bu İşlere Aracılık Hizmetleri
- Fason İşlerle İlgili Aracılık Hizmetleri
- Turistik Mağazalara Verilen Müşteri Bulma / Götürme Hizmetleri
- Spor Kulüplerinin Yayın, Reklam ve İsim Hakkı Gelirlerine Konu İşlemleri
- Temizlik, Çevre ve Bahçe Bakım Hizmetleri
- Taşımacılık Hizmetleri
- Her Türlü Baskı ve Basım Hizmetleri
- Kamu Özel İş Birliği Modeli ile Yaptırılan Sağlık Tesislerine İlişkin İşletme Döneminde Sunulan Hizmetler
- Ticari Reklam Hizmetleri

Bilgener Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.

Buyaka İş Merkezi
Kule: 2 No: 22
34771 Ümraniye/ İstanbul

+90 216 651 4 651
info@bilgener.com
bilgener.com

Bilgener; vergi, denetim ve danışmanlık alanlarına odaklanan uzman firmalardan oluşan profesyonel hizmetler sağlayıcı grubudur. 1995 yılından bu yana deneyim ve uzmanlığı birleştiren benzersiz yaklaşımıyla hem yerel hem de küresel girişimcilere rehberlik etmektedir.

Türkiye'de faaliyet gösteren girişimcilerin operasyonel ihtiyaçlarına yönelik kapsamlı ve yüksek kaliteli hizmetler sunan **Bilgener**, yönetim süreçlerini hızlandırarak doğru kararlar almayı kolaylaştırır. Müşterilerimize tek bir noktadan sağladığımız çözüm odaklı hizmetlerle, sürdürülebilir büyümeyi destekliyoruz.

Müşterilerinin sınır ötesi muhasebe, denetim, vergi ve danışmanlık ihtiyaçlarını karşılamak üzere profesyonel hizmet firmaları tarafından kurulan Londra merkezli **Morison Global**'in 2002 yılından beri Türkiye bağımsız üyesiyiz. **Morison Global**, International Accounting Bulletin tarafından yayımlanan 2024 World Survey'e göre dünyanın en büyük 9'uncu uluslararası birliğidir.

Yazar:
Ömer BİNİCİ
Yeminli Mali Müşavir

Tevkifat uygulanacak **mallar** ise aşağıdaki gibidir:

- Külçe Metal Teslimleri
- Bakır, Çinko, Alüminyum ve Kurşun Ürünlerinin Teslimi
- Hurda ve Atık Teslimi
- Metal, Plastik, Lastik, Kauçuk, Kâğıt, Cam Hurda ve Atıkları ile Konfeksiyon Kırıntılarından Elde Edilen Hammadde Teslimi
- Pamuk, Tiftik, Yün ve Yapağı ile Ham Post ve Deri Teslimleri
- Ağaç ve Orman Ürünleri Teslimi
- Demir-Çelik Ürünlerinin Teslimi

Yapım İşleri ile Bu İşlerle Birlikte İfa Edilen Mühendislik-Mimarlık ve Etüt-Proje Hizmetlerinde Tevkifat Uygulaması

Yapım işleri ve bu işlerle birlikte ifa edilen hizmetler de KDV tevkifatı uygulanacak hizmetler arasında yer alıyor.

Yapım işlerinin ne olduğu da KDV Uygulama Tebliğinde şu şekilde belirtilmiş:

"Bina, karayolu, demiryolu, otoyol, havalimanı, rıhtım, liman, tersane, köprü, tünel, metro, viyadük, spor tesisi, alt yapı, boru iletim hattı, haberleşme ve enerji nakil hattı, baraj, enerji santrali, rafineri tesisi, sulama tesisi, toprak ıslahı, dekapaj, taşkın koruma ve benzerlerine ilişkin her türlü inşaat işleri.

Yukarıda sayılan yapılar ve inşaat işleri ile ilgili tesisat, imalat, ihrazat, nakliye, ısıtma-soğutma sistemleri, ses sistemi, görüntü sistemi, ışık sistemi, tamamlama, boya badana dahil her türlü bakım onarım, dekorasyon, restorasyon, çevre düzenleme, dekapaj, sondaj, yıkma, güçlendirme, montaj, demontaj ve benzeri işler. Bu işler, yukarıda belirtilen yapılarla ilgili olmakla birlikte inşaat işinden sonra veya inşaat işinden bağımsız olarak yapılmaları halinde de bu kapsamda tevkifata tabi tutulur."

Dikkat edilirse bir işin yapım işi sayılması için yukarıda alıntılanan ilk paragrafta sayılan yapılar ve benzeri inşaat işi olması veya bu işlere ilişkin ikinci paragraftaki işlerin yapılması gerekiyor. Ancak yalnızca mal ve malzeme (**istisnai olarak belirlenmiş mallara uygulanan tevkifat hariç**) teslimleri kapsamda değil.

Örneğin, kompresör imalatı ile iştigal eden (A) A.Ş. fabrika binası yapım işini kendisi üstlenmiş olursa bu işle ilgili yapacak olduğu malzeme alımlarından tevkifatı yapması gerekmez. Ancak işi müteahhit (M) A.Ş.'ye ihale etmiş olursa hakedişlerden KDV tevkifatı yapılır. Dolayısıyla yapım işlerinde KDV tevkifatı malları değil mallarla birlikte uygulanan hizmetleri içine alır.

KDV Tevkifatında Sınır

Bu işleri yapanlardan KDV tevkifatı yapılması için işin KDV dahil 5.000.000,00-TL ve üzerinde olması şart. İşlerin Tebliğ'in (I/C-2.1.3.1/b) sayılan kamu kurumları ve bazı özel teşebbüslere karşı (belirlenmiş alıcılar) yürütülmesi durumunda bu sınır aranmıyor.

Yapım işlerinde KDV tevkifatı **4/10** oranında belirlenmiş durumda. Örneğin, 20.000.000,00-TL'lik bir yapım işi hakedişi üzerinden 4.000.000,00-TL KDV (%20) hesaplanır. Alıcı taraf bu KDV'nin 4/10'u olan 1.600.000,00-TL'yi keser ve vergi dairesine beyan eder. Kalan 2.400.000,00-TL'yi satıcıya öder. **İşin alt yükleniciye devredilmesi durumunda da tevkifat uygulanması gerekir.** Devredilen her bir kısım için tevkifat uygulaması devam eder.

Hazır Betonda Mal ve Hizmet Karmaşası

Hazır beton işi genel olarak agrega, çimento, su ve beton katkı malzemelerinin beton santralinde karıştırılmasıyla imal edip uygun tertibata sahip araçlarla getirilerek inşaat alanına dökülmesi surtiyle yapılıyor. İlk bakışta bu işlemin bir mal teslimi mahiyetinde olduğunu değerlendirebiliriz. Zira her malın önce bir hazırlık ve sonrasında teslimine dair bir mahiyeti var. Hazır betonun da hazırlığı santral de yapılıp teslimi de dökülerek gerçekleştiriliyor. Bu bakımdan uygulayıcılar açısından mal teslimi şekline değerlendirilmeye çok müsait. Fakat KDV Tebliğinde verilen aşağıdaki örnekte bu işlem yapım işi kapsamında bir hizmet olarak görülüyor:

"DSİ tarafından yaptırılan bir baraj inşasında kullanılacak hazır betonun, işin asıl yüklenicisi (A) İnş. Taah. A.Ş. tarafından (B) Hazır Beton A.Ş.'den temin edilmesi durumunda, hazır betonun hazırlanması, nakli ve yerine konulması işinin belirli bir yapım işinin bölümlerini teşkil eden işlerden olması ve bu nedenle inşaat taahhüt işi olarak kabul edilmesi nedeniyle, (B) tarafından verilen hazır beton taahhüt ve temini hizmeti tevkifat uygulaması kapsamında olacaktır."

Konuyla ilgili verilen özetlerde de bu düzenlemeye atıfla hazır beton alımları hizmet mahiyetiyle yapım işinin bir parçası olarak değerlendiriliyor. Tebliğ ve özetlerde işlemin teslim boyutundan ziyade hizmet yönü öne çıkarılıyor ve yapım işi kapsamına alınıyor.

Bu sebeple belirlenmiş alıcılara karşı ifa edilenlerde sınır olmaksızın, KDV mükellefi olan alıcılara karşı ifa edilenlerde ise 5.000.000,00-TL ve üzerindeki yapım işlerinde, işe ilişkin hazır beton alımlarında KDV tevkifatı yapılması gerekiyor.

Tevkifat Yapılmazsa Ne Olur?

KDV tevkifatına tabi işlemlerde alıcı verginin kesilip ödenmesinden mükellef gibi sorumlu olur. Bu sorumluluğun yerine getirilmemesi durumunda ilgili tutar vergi aslı, vergi ziyai cezası ve gecikme faizi ile birlikte alıcıdan alınır.

Kesilmeyen vergi satıcı tarafından beyan edilip ödendi ise alıcı adına yapılacak işlemde vergi aslı aranmaz fakat vergi ziyai cezası kesilir. Ödeme tarihine kadar da gecikme faizi ayrıca hesaplanır.

Bu bakımdan cezai müeyyide ile karşılaşmamak için yapım işi kapsamında hazır beton temininde alıcıların KDV tevkifatına dikkat etmesinde büyük yarar var.

Saygılarımızla,

BİLGİLER